

Mezinárodní konference
JÁCHYMOV VE 20. STOLETÍ – MÍSTO PAMĚTI EVROPSKÝCH DĚJIN

Muzeum Královská mincovna, Jáchymov
PROGRAM ve dnech 12.–14. října 2016

STŘEDA, 12. 10. 2016

12:30 – 13:00

Registrace

13:00 – 14:00

Zahájení konference

Eagle Glassheim: Four Towns that Moved: Local and Global Histories of Mining in the Twentieth Century

Session 1

14:00 – 15:30

Jáchymovsko jako místo paměti

Moderuje: Ondřej Matějka

14:00 – 14:20

Tomáš Bouška, Theresa Langer: Jáchymovský uran jako místo paměti a edukační nástroj

14:20 – 14:40

Michal Louč: Pozůstatky pracovních táborů na Jáchymovsku, možnosti jejich zkoumání a připomínky – případ tábora Nikolaj

14:40 – 15:00

Josef Halla: Jáchymovské peklo – místo setkávání a vzpomínek

15:00 – 15:30

diskuse

15:30 – 16:00

coffeebreak

Session 2

16:00 – 17:40

Jáchymovský uran

Moderuje: Alfons Adam

16:00 – 16:20

Diana Řeháčková: Obchodování s jáchymovským radiem a radiovými preparáty v 1. polovině 20. století

16:20 – 16:40

Anna Bischof: Political Objectives and Practical Consequences of Uranium Mining in Jáchymov after the Second World War

16:40 – 17:00

Michal Pehr: Causa jáchymovského uranu v lidoveckém tisku třetí republiky

17:00 – 17:20

Klára Pinerová: Těžba uranové rudy v Československu a východním Německu: strategie získávání pracovních sil

17:20 – 17:40

diskuse

18:00

Karel Pecka: Bylo toho dost...

Neautorské čtení z díla autora, který nikdy nenapsal nic, co nechtěl, co si nemyslel, za co by se museli on a česká literatura stydět.

Karel Pecka (1928–1997) je, v lepším případě, znám jako autor románů a povídek z prostředí komunistických lágrů, kde sám strávil deset let života, ale jeho dílo je tematicky i žánrově mnohem obsáhlejší. Pásmo sestavené z jeho básní (sbírka *Rekonstrukce*), povídek (*Na co umírají muži*, *Malostranské humoresky*), románů (*Motáky nezvěstnému*, *Veliký slunovrat*), publicistických textů a vzpomínek (Jan Lukeš: *Hry doopravdy*) představuje Karla Pecku jako spisovatele, jehož slovo je pořád, a možná čím dál víc, namístě.

Raut (v prostorách Královské mincovny)

ČTVRTEK, 13. 10. 2016

Session 3

9:00 – 10:40

Pracovní tábory I – nucená práce na Jáchymovsku

Moderuje: Milan Bárta

09:00 – 09:20	Alfons Adam: Between fields and mines. Nazi-forced labour in Jáchymov during WWII and their memory
09:20 – 09:40	Tomáš Dvořák: Nucené práce nebo politická perzekuce? K politickým motivům vzniku pracovních táborů na Jáchymovsku 1948–1950
09:40 – 10:00	František Bártík: Zemřelé nesvobodné pracovní síly v uranovém průmyslu na Jáchymovsku 1946–1961
10:00 – 10:20	Jan Nedvěd: Útěky z jáchymovských TNP – vybrané příběhy
10:20 – 10:40	diskuse
10:40 – 11:00	coffeebreak

Session 4

11:00 – 12:40

Pracovní tábory II – Organizace táborů a jejich ostraha

Moderuje: Klára Pinerová

11:00 – 11:20	Milan Bárta: Střežení nesvobodných pracovních sil na Jáchymovsku po druhé světové válce
11:20 – 11:40	Jerguš Sivoš: Náčrt organizácie, personálneho obsadenia a činnosti Správy NB Jáchymov (1952–1959)
11:40 – 12:00	David Kovařík: Hraniční pásmo a „uzavřená území“ na Jáchymovsku (1950–1956)
12:00 – 12:30	diskuse
12:30 – 14:15	oběd (v prostorách radnice města Jáchymov)

Session 5

14:15 – 15:35

Pracovní tábory III – Političtí vězni – jejich životní osudy a paměť

Moderuje: Josef Halla

- 14:15 – 14:35 **Otfried Pustejovsky** – „MUKL“ – aneb obyčej nového „socialistického člověka
- 14:35 – 14:55 **Jaroslav Rokoský**: Političtí vězni v Jáchymově 1949–1961
- 14:55 – 15:15 **Jan Kalous**: Jan Haluza – sportovec v „jáchymovském pekle“
- 15:15 – 15:35 diskuse
- 15:35 – 16:00 coffeebreak

Session 6

16:00 – 18:40

Jáchymov v literatuře a vzpomínkách

Moderuje: Petra Čáslavová

- 16:00 – 16:20 **Daniel Kubec**: Obraz Jáchymova v próze
- 16:20 – 16:40 **Barbora Čiháková**: Lágrová poezie
- 16:40 – 17:00 **Markéta Kořená**: Vzpomínky na pobyt v pekle
- 17:00 – 17:20 **Jana Kopelentova Rehak**: Joking in the Space of Death: Joking Relations and Performing Parodies in Jachymov Hell
- 17:20 – 17:40 diskuse
- 17:40 – 18:40 **Michal Hlaváček, Tereza Kupková**: Hledání památníku pro Jáchymovsko
- 20:00 **Promítání dokumentárního filmu *Jáchymovské peklo* režisérky Kristiny Vlachové (prostory Královské mincovny)**

PÁTEK, 14. 10. 2016

Session 7

09:00 – 11:00

Lidé na Jáchymovsku

Moderuje: Ondřej Matějka

- 09:00 – 09:20 **Tomáš Dvořák**: Uranové doly a lidé na Jáchymovsku v letech 1945–1989
- 09:20 – 09:40 **Karel Řeháček**: Obyvatelstvo německé národnosti Jáchymova po roce 1945
- 09:40 – 10:00 **Stephanie Troppmann**: The remaining Germans in Czechoslovakia
- 10:00 – 10:20 **Sandra Kreisslová**: Obraz Jáchymova na stránkách vysídleneckého tisku v padesátých letech 20. století
- 10:20 – 10:40 **Marcela Suchomelová**: Hacht, Hacht such mei Nast! – Jáchymovské a krušnohorské „marginálie“ z fondů Etnologického ústavu AV ČR

- 10:40 – 11:00 diskuse
- 11:00 – 11:20 coffeebreak

Session 8

11:20 – 13:00

Proměny kulturní krajiny

Moderuje: Tomáš Bouška

- 11:20 – 11:40 **Zdeněk Kučera, Silvie Rita Kučerová:** Landscape transformations in the Czech-German borderlands and its (re)interpretations: the case of Jáchymovsko in the Krušné hory / Erzgebirge area
- 11:40 – 12:00 **Čeněk Pýcha:** Jáchymov v knížkách a na pohlednicích. Konstrukce prostoru pohraničí v 70. a 80. letech
- 12:00 – 12:20 **Marek Krejčí:** Richard Schmidt – historik Jáchymovska
- 12:20 – 12:40 **Alžběta Kratochvílová, Lubomír Zeman:** Stavební vývoj města Jáchymov ve 20. století
- 12:40 – 13:00 diskuse
- 14:00 – 16:00 **Exkurze:** Exkurze do míst bývalého tábora Nikolaj, land-artová instalace vyznačující místa tábor. K vidění bude i tunel, který sloužil pro jeden z útěků vězňů.

V rámci konference bude možné zhlédnout výstavu s názvem **Obraz Jáchymova v literatuře**

Dramatické dějiny Jáchymova, jeho strhující architektura a magický půvab krajiny, která ho obklopuje, inspirovaly řadu spisovatelů 20. století. Nevepsal se ale jen do krásné literatury. Od 60. let se začala hlásit o slovo zkušenost mužů, kteří prošli pracovními tábory na Jáchymovsku. Jejich svědectví má většinou memoárový charakter.

Výstava rekapituluje bohatou škálu beletristických i dokumentárních titulů: návštěvníci si budou moci prohlédnout nejen unikátní artefakty knih (v samizdatových, exilových i oficiálních vydáních), ale také se z koláže ukázek a citátů dozvědět, jaký obraz Jáchymova se v nich skrývá.

(Změna programu vyhrazena)